

Barnbokslut

Älmhults kommun 2023

Älmhults
kommun

1. Inledning

Älmhults kommuns arbete med barnkonventionen

I Älmhults kommun är nästan var fjärde invånare ett barn under 18 år och många barnfamiljer väljer att bosätta sig i kommunen. Älmhults kommun vill arbeta med att bli en mer barnvänlig kommun samtidigt som vi tycker att allt som vi gör för barn är bra för alla och gynnar hela kommunen. Ett aktivt arbete med barnkonventionen i kommunens samtliga verksamheter är en viktig del i arbetet med att bli en mer barnvänlig kommun där våra yngsta invånare mår bra, trivs och får sina rättigheter enligt barnkonventionen tillgodosedda.

Sedan barnkonventionen blev svensk lag 2020 har Älmhults kommun haft ett aktivt arbete med implementeringen av konventionen. Eftersom kommunens alla verksamheter berör barn mer eller mindre på olika sätt har arbetet med barnkonventionen omfattat hela kommunens organisation och inte endast de verksamheter som arbetar direkt emot barn. Älmhults kommun har en barnrättsgrupp med representanter från kommunens samtliga förvaltningar samt det kommunala bolaget Älmhultsbostäder. Barnrättsgruppen har en stöttande funktion i att utveckla kommunens barnrättsarbete. Gruppen har tagit fram en kommunövergripande policy samt verksamhetsplan med tillhörande mål som beskriver hur Älmhults kommun ska arbeta med barnkonventionen. Ett barnrättsbaserats beslutsunderlag har även tagits fram som ska användas inför att olika åtgärder ska genomföras.

Varför tar vi fram ett barnbokslut?

Barnbokslutet används för att sammanställa, utvärdera och följa upp hur långt kommunen har kommit med målen under 2023 och är ett viktigt verktyg att mäta hur det går med arbete kring barnkonventionen. I barnbokslutet redovisas de olika aktiviteterna för respektive mål och delmål där de beskrivs om de har genomförts eller ej. Utefter det görs en bedömning kring huruvida målen har uppfyllts och om det kan finnas ett behov av revidering. Resultatet för 2023 visar vilka områden inom barnrättsarbetet som kommunen har kommit långt inom, respektive vilka områden som kräver fortsatta insatser. Barnbokslutet ger därför en tydlig indikation på hur Älmhults kommun bör fortsätta att arbeta med barnkonventionen under 2024. Något som är värt att notera är att flera av målen aldrig kommer att bli helt uppfyllda, utan är frågor som alltid behöver arbetas med i kommunens olika verksamheter. För dessa mål behövs det årliga uppföljningar för att säkerställa att arbetet fortskrider i rätt riktning. I barnbokslutet tas det även fram förslag på aktiviteter för det kommande året.

Detta är det andra året som Älmhults kommun tar fram ett barnbokslut. Vi vill förbättra vårt arbete med barnkonventionen för varje år, vara en kommun som ligger i framkant och är förebild för andra kommuner. Därmed blir detta barnbokslut även viktigt för att kunna jämföra vårt arbete med barnkonventionen under 2022 för att se över vilka områden vi har förbättrats oss inom samt om det är något område som vi har halkat efter inom.

Barnkonventionen i korthet

FN:s barnkonvention omfattar alla människor under 18 år och beslutades av FN:s generalförsamling 1989. Sverige ratificerade barnkonventionen 1989 och blev därefter svensk lag 2020 vilket innebär att bland annat stat, regioner och kommuner har skyldighet att säkerställa rättigheterna. Barnkonventionen har sin utgångspunkt i de mänskliga rättigheterna där målet med konventionen är att ge alla barn oavsett bakgrund lika rättigheter. Alla barn som befinner sig i Sverige omfattas av barnkonventionen och ska ha rätt att behandlas med respekt och komma till tals. Barnkonventionen består av totalt 54 artiklar varav fyra av dem har definierats som grundprinciper:

- *Artikel 2:* Om alla barns lika värde och rättigheter. Ingen får diskrimineras. Barnkonventionen gäller för alla barn som befinner sig i ett land som har ratificerat den.
- *Artikel 3:* I alla åtgärder som rör barn ska i första hand det som bedöms vara barnets bästa beaktas. Begreppet "barnets bästa" är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet.
- *Artikel 6:* Varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling. Det handlar inte bara om barnets fysiska hälsa utan också om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen
- *Artikel 12:* Barnets rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör hen. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

Förklaring av viktiga begrepp

Barn- Enligt artikel 1 i barnkonventionen räknas varje individ under 18 år som ett barn. Något som är värt att poängtera är att barn är en heterogen grupp individer med olika förutsättningar, behov och bakgrunder. Exempelvis är det stor skillnad på en 3-åring och en 16-åring. Faktorer som exempelvis ålder, kön, socioekonomisk bakgrund, funktionsvariation och etnicitet kan behöva beaktas.

Barnkonsekvensanalys- I en barnkonsekvensanalys görs en bedömning utifrån vad som är barnets bästa för att säkerställa att barns rättigheter tillgodoses vid beslutsfattande. Barnkonsekvensanalys kan användas som verktyg för att synliggöra barnets bästa och för att omsätta barnkonventionen i handling. I en barnkonsekvensanalys kan olika alternativ vägas emot varandra för att analysera potentiella positiva och negativa konsekvenser som det kan innebära för barnet. Därefter görs en bedömning kring vilket alternativ som anses vara barnets bästa som efterföljs av åtgärder och vidare rekommendationer för att stärka barnets bästa ytterligare.

Barnperspektiv innebär att vuxna så långt som möjligt sätter sig in i ett barns situation och försöker se till barnets bästa. Det handlar också om att göra sitt bästa för att förstå och respektera barns erfarenheter, upplevelser, uppfattningar och handlingar.

Barnens perspektiv är det enskilda barnets åsikter, tankar och föreställningar om sin livssituation och de sammanhang hen befinner sig i. Barnets perspektiv innebär att barnet självt blir lyssnat på och att det utifrån ålder och mognad ges möjlighet att få bidra med sina erfarenheter, synpunkter och förslag. Om det av speciella skäl inte är möjligt att göra detta, är det viktigt att hämta barnets åsikter i efterhand.

Barnrättsperspektiv innebär att vid varje beslut eller åtgärd som rör barn beakta, att dess rättigheter tas tillvara som barnets bästa, likvärdighetsprincipen, barnets synpunkter, barnets rätt att leva och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar och behov, barnets intresse på kort och lång sikt och att tillräckliga resurser avsätts. Ett barnrättsperspektiv innebär också ett erkännande av barn som bärare av rättigheter.

Barnrättsbaserat beslutsunderlag är en metod att bedöma ett särskilt barns bästa i allmänhet med utgångspunkt i en specifik åtgärd eller frågeställning. Syftet med ett Barnrättsbaserat beslutsunderlag är att få ett allsidigt underlag. Barnrättsbaserat beslutsunderlag används vid enklare bedömningar om barnets bästa. Vid ärende där barn är berörda i stor utsträckning rekommenderas även att en fördjupad bedömning görs genom en barnkonsekvensanalys

2. Resultat & uppföljning- hur har det gått för våra mål under 2023?

Nedan redovisas resultat och uppföljningar av verksamhetsplanen. Under respektive mål, delmål och aktivitet har bedömningar gjorts utefter huruvida kommunen har arbetat med dessa och eventuellt blivit uppföljda. Därefter görs det en sammanställning under varje delmål och mål tillsammans med de genomförda aktiviteterna. Under riktning görs en bedömning utefter hur långt kommunen har kommit med de olika aktiviteterna och målen. Under motivering beskrivs och motiveras de olika ställningstagandena. Åtgärder och insatser som har genomförts beskrivs här. Uppföljningen av resultatet ska omfatta hela kommunen.

Grön pil: Aktiviteten/målet är väl förankrat alternativt helt uppfyllt. Innebär att det har bedrivits ett kontinuerligt och aktivt arbete med implementering av aktiviteten i kommunens alla verksamheter. En bedömning görs kring om det är ett mål som har blivit uppfyllt och om det därmed finns behov av att ersätta aktiviteten med en ny aktivitet.

Gul pil: Aktiviteten/målet är påbörjad men kräver mer omfattande insatser Ett arbete i en mindre utsträckning har påbörjats men inte i de omfattning som krävs för att vara förenligt med barnkonventionen.

Röd pil: Aktiviteten är inte påbörjad

Mål 1

Mål/ delmål/ aktivitet	Riktning	Motivering
Mål 1: Ökad kunskap i organisationen kring barnkonventionen och dess tillämpning		Under 2023 har ett aktivt arbete skett med målet och flera förbättringar har gjorts. Barnrättsnätverket har numera barnrättspersoner inom samtliga förvaltningar och aktuella bolag. De förvaltningar som låg efter med målet under 2022 har kommit i kapp och barnrättsarbetet är mer synligt i hela organisationen.
Delmål 1:1 Barnkonventionen är väl förankrad hos politiker och medarbetare i förvaltningarna & bolagen		Under 2023 har fokus legat på att utbilda förtroendevalda i samband med den nya mandatperioden. Fortsatt arbete har skett med att informera nyanställda om kommunens barnrättsarbete samt att Barnombudsmannens webbutbildning är en del av introduktionen. Utöver det har ytterligare utbildningsinsatser för medarbetare gjorts inom socialförvaltningen.
<i>Aktivitet:</i> Barns rättigheter ska diskuteras, konkretiseras och problematiseras på arbetsplatsträffar eller liknande forum på arbetsplatsen		Inom utbildningsförvaltningen förs det ständiga diskussioner inom alla skolformer kontinuerligt under året. Den 20 november är barnkonventionens dag som uppmärksammades på alla förskolor och skolor i kommunen. Inom Älmhultsbostäder är barnrättsperspektivet en naturlig del i deras arbete.

		<p>På kommunledningsförvaltningen diskuteras barnkonventionen regelbundet på APT, planmöten samt i olika forum som berör stadsmiljö. Liknande diskussioner sker på övriga förvaltningar.</p> <p>Inom Kultur- & fritidsförvaltningen är barn och unga en prioriterad målgrupp. Därför är barnrättsperspektivet en ständig utgångspunkt i olika beslut.</p>
<p><i>Aktivitet:</i> Information om barnkonventionen blir en del i kommunens allmänna introduktionsutbildning</p>		<p>Alla nyanställda går den allmänna introduktionsutbildningen där det ingår information om barnkonventionen och kommunens barnrättsarbete. Nyanställda behöver även göra Barnombudsmannens webbutbildning, vilket finns med som en egen punkt i den kommungemensamma checklistan för introduktion av nya medarbetare. Målet bedöms som uppfyllt.</p>
<p><i>Aktivitet:</i> Utbildningsinsatser görs för förtroendevalda, chefer och olika yrkesgrupper</p>		<p>Förtroendevalda i de olika nämnderna och styrelserna har fått möjlighet att gå barnombudsmannens webbutbildning om barnkonventionen. Informationen har skickats till förtroendevalda i samtliga nämnder och berörda bolag.</p> <p>Individ och familjeomsorgen inom Socialförvaltningen har under hösten deltagit i en utbildningsinsats gällande barnrättsarbete och barnkonventionen bestående av en grundutbildning för alla medarbetare och därefter en fördjupning enhetsvis utifrån specifika arbetsuppgifter.</p> <p>Inom socialförvaltningen, funktionsstöd, har även en tjänsteperson gått en utbildning som barnrättsstrateg via SKR.</p> <p>För övriga förvaltningar har inte några utbildningsinsatser gjorts för anställda utöver den utbildning som ingår i introduktionen för nyanställda.</p>

Delmål 1:2 Barnrättsnätverk		Barnrättsnätverket är välfungerade där barnrättspersoner deltar från samtliga förvaltningar och aktuella bolag.
<i>Aktivitet:</i> Varje förvaltning har en utsedd barnrättsperson för barnfrågor som deltar i barnrättsnätverket		I barnrättsnätverket finns 1-2 representanter från varje förvaltning samt Älmhultsbostäder. Barnrättsnätverk har under året haft fyra möten/träffar. Två representanter från barnrättsgruppen deltar i det länsgemensamma arbetet som drivs av Länsstyrelsen. Det länsgemensamma arbetet upplevs ge en skjuts till kommunens arbete och är ett bra forum för omvärldsbevakning inom barnrätt samt för att få inspiration. Bland annat gjordes ett spännande studiebesök till Hanaslövs friluftsområde i Alvesta kommun.
<i>Aktivitet:</i> Varje bolag har en utsedd kontaktperson som deltar i barnrättsnätverket		Älmhultsbostäder har en barnrättsperson. De andra bolagen finns inte representerade i barnrättsnätverket. Älmhults kommun anser att det endast är relevant för Älmhultsbostäder att delta i barnrättsnätverket. Aktiviteten är genomförd.

Mål 2

Mål/ delmål/ aktivitet	Riktning	Motivering
Mål 2: Barn är delaktiga i beslut som berör dem		För att ytterligare arbeta med målet med dialog med barn behöver rutin och arbetssätt struktureras tydligare. Vilka dialogmetoder som lämpar sig behöver fortsätta att undersökas vidare. Genom att fortsätta att genomföra dialoger kan vi testa oss fram vilka metoder som passar. Därefter kan en sammanställning och utvärdering av de dialogmetoder som använts göras.
Delmål 2:1 Barn ska få kunskap om sina rättigheter och vad de innebär i praktiken		Utbildningsförvaltningen bedriver ett gediget arbete med att informera barn om sina rättigheter i både förskola och i skola. Arbetet med delmålet behöver dock ske även i de andra förvaltningarna.
<i>Aktivitet:</i> Barn informeras om sina rättigheter enligt barnkonventionen		Redan på förskolan pratar utbildningsförvaltningen med barn om vilka rättigheter och ansvar man har som barn via material från barnkonventionen. Arbetet fortsätter vidare upp i skolan.

		Andra förvaltningar har inte kommit lika långt med denna aktivitet. Varje förvaltning behöver arbeta med att informera barn om deras rättigheter utifrån förvaltningarnas olika verksamhetsområden.
Delmål 2:2 Kommunikation		<p>Under 2023 har flera inlägg om kommunens arbete med barnkonventionen publicerats på webb, intranät och i sociala medier. Artiklarna har bland annat handlat om hur vi kontinuerligt arbetar för att sätta fokus på barnen. Under maj uppmärksammande vi att ett nytt barnbokslut tagits fram för att lyfta det kontinuerliga arbetet med konventionen och vilka insatser och aktiviteter som görs. Flera evenemang har uppmärksammats – bland annat Må-bra veckor på Älmhults skolor och i fokus var också evenemanget En vecka fri från våld. Ett populärt inslag var även nyheten om Barnkonventionens dag. I sociala medier toppade inlägget om Må-bra veckan, tätt följt av En vecka fri från våld och Barnkonventionens dag bland de inlägg som har en koppling till barnkonventionen.</p> <p>Under 2023 antogs riktlinjer för hållbart byggande av kommunfullmäktige. Till riktlinjerna har en broschyr tagits fram som har gjorts lättillgänglig och lättläst för att underlätta för alla åldrar, inklusive barn att ta del av informationen.</p> <p>Samhällsbyggnadsavdelningen har börjat arbeta med att göra sammanfattningar/ lättlästa versioner av planbeskrivningar till detaljplaner. Detta bedöms göra detaljplanerna mer tillgängliga och lättare för bland annat barn att förstå och ta till sig.</p>
<i>Aktivitet:</i> Genomföra en kartläggning med syftet att ge svar på hur kommunen kommunicerar med barn i dag och hur behoven ser ut. Varje förvaltning inkluderar i sin verksamhetsplan.		Historiskt sett kan det konstateras att kommunens kommunikationer med gruppen barn varit bristfällig. Inom organisationen arbetas det med nya verktyg för att kunna få en bättre kommunikation med barn. Vissa verktyg inklusive möjligheter som ges genom digitalisering är delvis under genomförande.
Delmål 2:3 Inflytande		Olika dialoger med barn har skett på de flesta förvaltningarna i syfte att göra barn delaktiga, uttrycka sina åsikter och ge dem inflytande i frågor som berör dem. För att vidare arbeta med målet kan en kartläggning behöva göras för att

		<p>undersöka om det finns ärenden och beslut där barn berörs med inte får möjlighet att tycka till om frågan.</p> <p>Älmhultsfestivalen upplevdes som ett bra forum att nå ut till barn och ett bra tillfälle att genomföra dialog med barn på. På Älmhultsfestivalen kan vi nå ut till en bred grupp med barn i olika åldrar och med olika åldrar vilket gör att det underlag som samlas in blir representativt. Vilka andra forum där vi kan nå ut till en bred grupp med barn kan behöva undersökas vidare.</p>
<p><i>Aktivitet:</i> Arbeta aktivt med olika dialogverktyg för att inkludera barns åsikter i beslut som berör dem</p>		<p>Följande dialoger har genomförts under året under respektive förvaltning:</p> <p><i>Utbildningsförvaltningen</i> På utbildningsförvaltningen har olika enkäter av olika slag använts, dialog med elevråd, matråd (på någon förskola). Även barnronder och trygghetsvandringar har genomförts.</p> <p><i>Kultur- och fritidsförvaltningen</i> Fritidsgårdsverksamheten har bedrivit uppsökande arbete på skolor. På kvällstid har det även förekommit fältarbete.</p> <p><i>Tekniska förvaltningen</i> Tekniska förvaltningen har arbetat med att låta barn tycka till och påverka sina miljöer vid förskolor och skolor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I arbetet med utbyggnaden av Linnéskolan har eleverna fått vara delaktiga. I upphandling av möbler kommer har en grupp elever från elevrådet fått vara med och bedöma "prov-möbler" på skolan. Eleverna kommer även att ingå i en grupp som ska välja ut vilken "konst" de ska ha på skolan. • Vid utbyte av lekutrustning på Liatorp förskola fick barnen rösta vilket lekredskap de önskade. • På Liljebackens förskola har ett antal nya lekelement beställts, fastighetsavdelningen beställde utrustning efter att verksamheten haft dialog med barnen kring deras önskemål. • Möckelns lekplats ska byggas om under 2024 och i framtagandet av gestaltningen 2023 har tekniska förvaltningen utgått från resultatet av dialogen från Älmhultsfestivalen.

Socialförvaltningen

SKR:s brukarundersökning görs varje år inom Socialförvaltningen, där bland annat familjehemsplacerade barn har möjlighet att tycka till om socialtjänsten.

Älmhultsbostäder

Älmhultsbostäder har tagit del av kommunens barndialog från Älmhultsfestivalen 2023 och kommer ta hänsyn till den vid planering av lekmiljöer för barn.

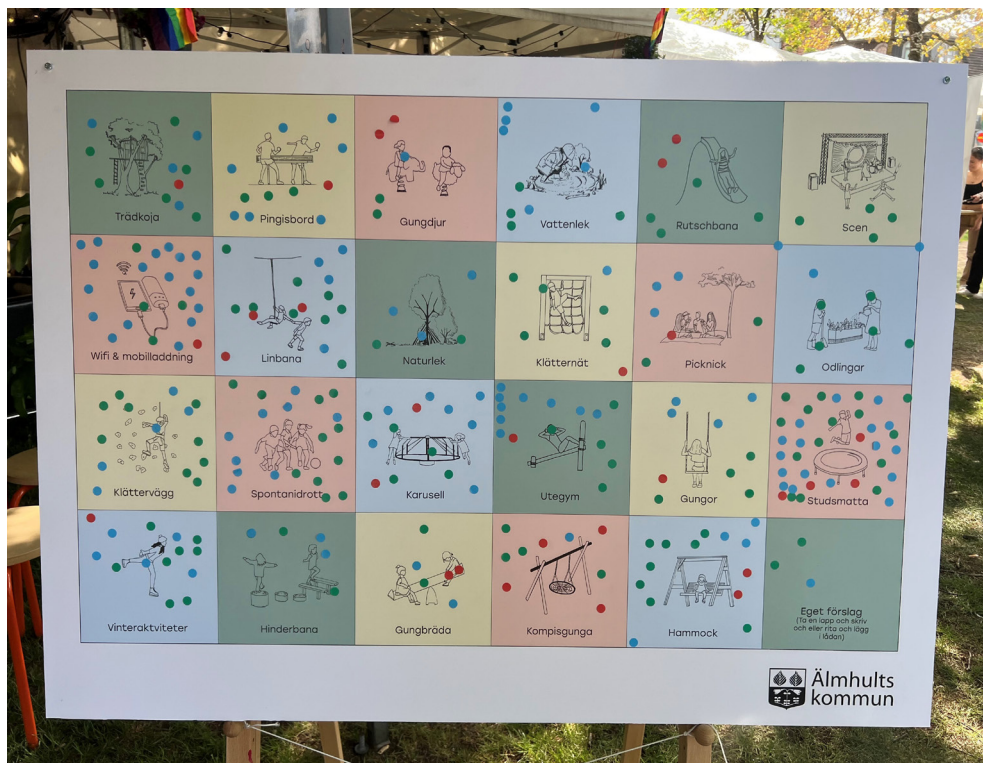
Kommunledningsförvaltningen

Under Älmhultsfestivalen genomförde samhällsbyggandsavdelningen en barndialog riktad till alla barn under 18 år. Syftet var att undersöka hur barn vill att kommunens allmänna platser samt skol- och förskolegårdar ska utvecklas. Detta gjordes genom att barn fick sätta "pluppar" på en stor capaplatta på de lekredskap och aktiviteter som de önskar ska finnas. Barnen hade möjlighet att välja mellan ett antal färdiga alternativ, men det fanns även möjlighet att komma med egna förslag och idéer. Barnen fick sätta pluppar med olika färger efter deras ålder eftersom vi vill utveckla våra allmänna platser att passa barn i alla åldrar. Barndialogen var mycket uppskattad av både barn och vuxna och totalt beräknas det att runt 130 barn deltog i dialogen. De lekredskap som finns flest röster i alla ålderskategorier var studsmatta. Även trädkojja, wifi och kunna ladda mobil samt klättervägg fick många röster.

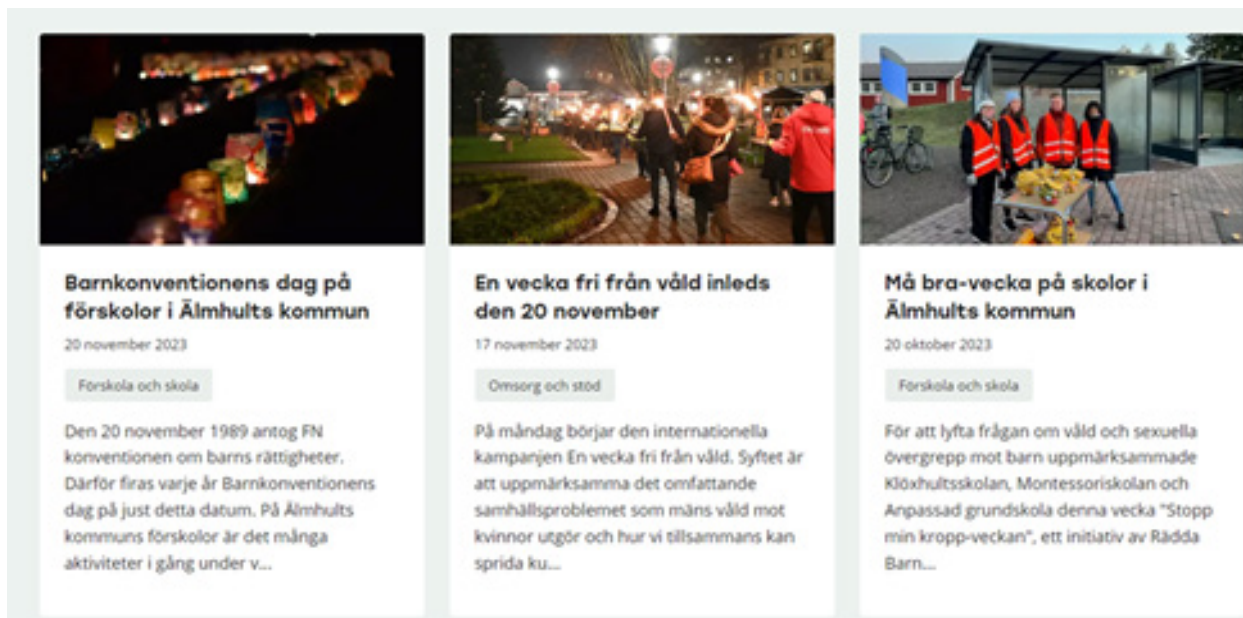
Resultatet från dialogen på Älmhultsfestivalen har därefter använts i flera projekt, bland annat i gestaltningsförslaget för allmänna platser i den pågående detaljplanen för Plåtslagaren 6 m.fl. Där gestaltas bland annat ett parkstråk med aktiviteter riktade till äldre barn och ungdomar.

I samband med framtagandet av gestaltningsprogram för de allmänna platserna i detaljplanen Solvikskajen så användes barndialogen som ett underlag till utformningen av en lekplats. Studsmattor var det som de allra flesta barn i de olika ålderskategorierna ville ha mer av i Älmhult, så förslaget justerades och studsmattor lades till på den här framtida lekplatsen.

Kommunstyrelsen beslutade under 2023 om pris för god bebyggd miljö. Det handlar om att uppmuntra och hylla fina och hållbara områden som nyligen har byggts i kommunen. Barn kommer att få möjlighet att både nominera och rösta fram priset för god bebyggd miljö.

Bilder från dialogen med barn på Älmhultsfestivalen

De inlägg med koppling till barnkonventionen som fick störst uppmärksamhet på kommunens sociala mediekkanaler.

Mål 3

Mål/ delmål/ aktivitet	Riktning	Motivering
Mål 3: Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i beslut som fattas		Det finns en osäkerhet kring om det fattas beslut där barn berörs men där barnrättsbaserat beslutsunderlag inte används.
<i>Delmål 3:1</i> Prövning av barnets bästa görs i ärenden som berör barn och unga		Mallen barnrättsbaserat beslutsunderlag används och bedöms fortfarande som aktuellt. Beslutsunderlaget används dock i olika utsträckningar bland de olika förvaltningarna. Det bedöms inte finnas behov av att revidera mallen. I barnrättssnätverket har det diskuterat att eventuellt komplettera mallen med att en motivering behöver göras för ärenden där barnrättsbaserat beslutsunderlag inte används. Motiveringen ska beskriva varför barn inte anses vara berörda av ärendet. Flera förvaltningar har arbetat med att ta fram egna mallar anpassade efter deras egna verksamheter.
<i>Aktivitet:</i> Gemensamma mallar för implementeringen av barnrättsperspektivet i kommunens verksamhet tas fram.		På samhällsbyggnadsavdelningen (kommunledningsförvaltningen) har arbete påbörjats med att ta fram en mall för barnkonsekvensanalyser/ fördjupad prövning av barnets bästa för detaljplaner där barn är berörda i stor utsträckning. De håller även på att uppdatera avsnittet barnets bästa i checklistan för hållbara detaljplaner.

		<p>Miljö- och byggförvaltningen håller på att ta fram en text att använda i vissa beslut och där det framgår hur vi har tagit hänsyn till barnrättsperspektivet när beslutet fattats.</p> <p>Inom funktionsstöd på socialförvaltningen har en vägledning tagits fram som ska användas som stöd i hur de ska beakta barnrättsperspektivet.</p>
Delmål 3:2 Redovisning av resultat		<p>Det förekommer att det "slarvas" när mallen för barnrättsbaserat beslutsunderlag fylls i och mallen används i olika grad bland de olika förvaltningarna.</p>
Aktivitet: Mallen Barnrättsbaserat beslutsunderlag används när det gäller beslut som berör barn i strategiska frågor, nya arbetsprocesser och verksamhetsförändringar		<p>Inom kultur- och fritidsnämnden har varje ärende med tillhörande beslut ett tillhörande barnrättsperspektiv.</p> <p>Inom kommunstyrelsen har 13 beslutsärenden använt barnrättsbaserat beslutsunderlag av totalt 138 beslut. Det är 11 färre jämfört med 2022.</p> <p>På utbildningsförvaltningen händer det att man missar att svara på alla frågorna i det barnrättsbaserade beslutsunderlaget. Grundregeln är att beslutsunderlag alltid fylls i.</p>
Aktivitet: Kommunfullmäktige ger nämnder & styrelser i uppdrag att redovisa årligen hur man arbetar för att tillgodose barns rättigheter.		<p>Detta barnbokslut ingår i årsbokslutet.</p>

Sammanställning

Nedan sammanställs antalet gröna, gula och röda pilar för både mål, delmål och aktiviteter

Totalt antal gröna pilar: 12 stycken (8 stycken 2022)

Totalt antal gula pilar: 9 stycken (13 stycken 2022)

Totalt antal röda pilar: 0 stycken (0 stycken 2022)

Övriga insatser

Nedan presenteras andra insatser som genomförts under 2023 som saknar koppling till målen och aktiviteterna i verksamhetsplanen men som på andra sätt anses ha stärkt kommunens barnrättsarbete:

Älmhultsbostäder

- Älmhultsbostäder [ÄBO] och kommunen har haft ett välfungerande samarbete med kommunen med att arbeta med en helhetslösning längs med Källargatan med intilliggande parkstråk mellan kvarter Markus 3 och Plåtslagaren 5 & 6 under framtagandet av den nya detaljplanen. Detta för att bland annat göra det säkrare för barn att röra sig i gaturummet, ta sig mellan de olika bostadskvarteren, skapa platser för aktiviteter till barn och möjliggöra för integration mellan bostadsområdena i Östra Älmhult.
- I framtagandet av nya bostadsområden tar ÄBO i beaktning barnens trafiksäkerhet inom bostadsområdena och i anslutning till, så att en säker transport till och från skola/förskola kan ske.
- ÄBO har gjort en skötselplan för utemiljön och i den har de beskrivit hur de sköter sina lekplatser. Det finns rutiner som beskriver den certifierade årliga besiktningen, funktionsbesiktningar och veckokontroller. De har även dokumenterat en underhållsrutin för lekplatser. Inför årsskiftet beställdes uppsättning av skyltar till lekplatser med information om namn på lekplats, ägandeskap, telefonnummer att ringa vid olycka, att det är rök- och rastningsförbud.
- Älmhultsbostäder [ÄBO] har under 2023 arbetat med en rad trygghetsskapande åtgärder i syfte att göra deras bostadsområden tryggare och trivsammare för bland annat barn att vistas och bo i:
  - Samarbetet "Trygga trappan" med Polisen. De har tillsammans jobbat med att skapa trygghet för de boende. Det görs genom att polisen regelbundet kontrollerar trapphus och källare, så att där inte vistas obehöriga personer.
  - Prioritering att avsätta pengar i underhållsplanen för trygghetsskapande åtgärder.
  - Ansvariga för ÄBO har gjort en rundvandring tillsammans med vår styrelse, kommunpolitiker, medarbetare från oss och inbjudna hyresgäster på kvarteret Vången. Syftet med rundvandringen är att tillsammans titta på förbättringar som kan göras för att få området säkrare. De deltog även i en trygghetsvandring i februari tillsammans med kommunen och andra fastighetsägare i centrum.
  - Taggsystem är infört på kvarter Abraham och kvarter Kärnan

Kommunledningsförvaltningen

- På Länsstyrelsens kommunala barnrättsnätverk höll Älmhults kommun en presentation om barndialogen som genomfördes under Älmhultsfestivalen. Många av representanterna blev inspirerade och tog det vidare som ett gott exempel att sprida vidare till i deras egna kommuner och organisationer.
- Kommunfullmäktige har under 2023 antagit riktlinjer för hållbart byggande. Flera av riktlinjerna har en direkt koppling till att de ska vara med och stärka flera av artiklarna i barnkonventionen. Till riktlinjerna finns även en checklista som stöd för bedömning av hur väl olika förslag leder mot uppfyllande av riktlinjerna. Barnens bästa har beaktats i många av de 112 åtgärdsförslag i checklistan. Det finns även en bilaga som visar riktlinjernas kopplingen till barnkonventionens artiklar.
- I arbetet med framtagandet av Grönplan finns ett stort fokus på grönskans betydelse för barns hälsa och utveckling. Bland annat håller arbetsgruppen på att ta fram riktlinjer för skolgårdar och förskolegårdar för att säkerställa hälsosamma utemiljöer för barn. Dialog har förts med berörda förvaltningar samt politiker och arbetet fortsätter även år 2024.

Kultur och fritidsförvaltningen

- Älmhults kommun har medverkat i Bästa biennalen. Bästa Biennalen är med nästan 100 konstplatser i Sydsverige landets största nätverk för barn och ungas möten med konsten och kreativitet. I Älmhult pågick offentliga projekt under hösten 2023.

Uppföljning på förslag på aktiviteter och åtgärder 2023

I barnbokslutet för 2022 presenterades förslag på aktiviteter som skulle kunna genomföras under 2023 som ett sätt att arbeta med målen från verksamhetsplanen. Nedan görs en uppföljning av vilka aktiviteterna som har genomförts under 2023 respektive vilka som kan vara kvar som aktiviteter för 2024:

Mål 1: Ökad kunskap i organisationen kring barnkonventionen och dess tillämpning

Aktivitet	Har aktiviteten genomförts?	Kommentar
Uppmärksamma barnkonventionens dag den 20 november i hela kommunen.	Ja	Barnkonventionens dag uppmärksammades på flera förskolor runt om i kommunen samt genom inlägg på sociala medier, hemsidan, samt intranät. Eftersom Barnkonventionens dag infaller årligen den 20 november är det aktuellt att även ha med denna aktivitet under 2024.
Uppmärksamma barnkonventionen och kommunens barnrättsarbete under Älmhultsfestivalen.	Ja	Barnkonventionen uppmärksammades indirekt på Älmhultsfestivalen genom den barndialog som genomfördes av samhällsbyggnadsavdelningen. Genom barndialogen fick vi visa upp ett gott exempel på hur vi praktiskt arbetar med barnkonventionen i kommunen.
Undersöka om förtroendevalda har gått utbildning i barnkonventionen och informera dem om kommunens barnrättsarbete. Se till att samtliga förtroendevalda går utbildning inför varje ny mandatperiod.	Ja	Samtliga nämnder och berörda bolag har gått en grundläggande webbutbildning i barnkonventionen.

Mål 2: Barn är delaktiga i beslut som berör dem

Aktivitet	Har aktiviteten genomförts?	Kommentar
Undersöka möjligheten att ha ett ungdomsråd/ ha kontinuerlig dialog och samarbete med skolornas elevråd och involvera dem inför beslut som berör barn.	Nej	Aktiviteten har diskuterats i en mindre utsträckning inom barnrättsnätverket. Planerna med att starta upp ungdomsråd/ samarbete med elevråden är fortfarande i ett tidigt skede. En utmaning är att få ett ungdomsråd som blir representativt för alla ungdomar i kommunen, där vi ser att det finns en risk att det endast blir de redan röststarka som är med och deltar i ungdomsrådet. Ett första steg är att ta del av erfarenheter från kommuner som redan har ungdomsråd.
Undersöka möjligheten att starta ett forum där barn och unga kan vända sig för att få information och kontakt med kommunen.	Nej	Inom barnrättsgruppen har det diskuterats om det kan vara aktuellt att starta upp separata konton på sociala medier som enbart riktar till barn och ungdomar. Det finns dock en viss osäkerhet kring vilka kanaler som barn och ungdomar använder.
Ha årliga undersökningar om hur barn och unga tycker det är att växa upp i Älmhult, där barn kan tycka till om kommunen och deras arbete men även lämna synpunkter och förslag på kommunen ska utvecklas. Exempelvis en enkät som skickas ut till skolorna.	Nej	Aktiviteten har diskuterats i en mindre utsträckning inom barnrättsgruppen. Aktiviteten upplevs som utmanande att genomföra på grund av att det finns en enkättrötthet på skolorna. Vi behöver undersöka vidare om vi kan använda redan befintliga enkäter och börja med att göra det enkelt.
Fortsätta utveckla sidan "Ung i Älmhult" med information om barnkonventionen på kommunens hemsida. Regelbundet publicera inlägg på sociala medier om barnkonventionen samt inlägg som riktar till barn och ungdomar.	Delvis	Flertalet inlägg har publicerats under året som har koppling till barnkonventionen. Inom barnrättsgruppen har det diskuterats om det kan vara aktuellt att starta upp separata konton på sociala medier som enbart riktar till barn och ungdomar. Det finns dock en viss osäkerhet kring vilka kanaler som barn och ungdomar använder.

Mål 3: Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i beslut som fattas

Aktivitet	Har aktiviteten genomförts?	Kommentar
Ta fram en barnkonsekvensanalys över kommunens budget alternativt använda barnrättsbaserat beslutsunderlag för budgeten.	Nej	En tydlig ansvarsfördelning och avsatt tid behövs för att genomföra aktiviteten.
Undersöka behovet att ta fram barnkonsekvensanalyser vid andra beslut som berör barn.	Delvis	En barnkonsekvensanalys är under framtagande till en pågående detaljplan parallellt som en mall för barnkonsekvensanalyser för detaljplaner håller på att tas fram. Arbete pågår med att få in rutin om att barnkonsekvensanalyser tas fram för detaljplaner där barn är berörda i stor utsträckning, exempelvis detaljplaner för förskolor och skolor.

Sammanställande bedömning om kommunens barnrättsarbete under 2023

Älmhults kommun har fortsatt att bedriva ett aktivt och kontinuerligt arbete med barnkonventionen och barnrätt under 2023. Arbetet med barnkonventionen har förstärkts under 2023, där det inom flera av målen och delmålen skett förbättringar. Mål 2 är det mål som det bedöms att störst förbättring har skett inom. Detta genom att flera förvaltningar har genomfört dialoger med barn och börjat inse vikten av att låta barn tycka till och att även väga in barnens perspektiv i olika projekt. Mål 2 var samtidigt det mål som i barnboksslutet 2022 bedömdes som det mål som vi lågt efter mest i. I barnboksslutet för 2022 beskrevs det att vi behöver undersöka vidare vilka forum som vi lättast når ut till barn. Efter lyckade dialoger med barn under Älmhultsfestivalen både 2022 och 2023 har vi kommit fram till att det är ett bra forum att genomföra dialog med barn på. På festivalen kan vi nå ut till en bred grupp med barn i alla åldrar, med olika bakgrunder och som bor i olika delar av kommunen. Det underlag som vi får in från dialoger med barn på festivalen anses vara representativa. Fortsättningsvis bör vi därför fortsätta med att genomföra dialoger med barn på Älmhultsfestivalen när den genomförs. Dialogen på Älmhultsfestivalen väckte stort engagemang bland barnen (men även vuxna). Bland annat var det ett av barnen som deltog i dialogen som efteråt berättade med stolthet att *"det var faktiskt vuxna som ville lyssna på oss barn"*, vilket tyder på att barn tycker att det är meningsfullt att få tycka till samtidigt som det visar på att de inte är vana vid att få göra det.

Dialog med barn behöver dock genomföras mer kontinuerligt än under Älmhultsfestivalen. Därmed behöver vi fortsätta att arbeta med denna fråga även under 2024 och undersöka vilka andra forum som fungerar bra att nå ut till barn. Att gå via skolan, förskolan eller fritids ses också som ett bra sätt att involvera barn och ge dem inflytande. Ett hinder är att det oftast krävs stor framförhållning om dialog genom skolan ska genomföras. Inom

samhällsbyggnad har det diskuterat att ett sätt att lösa detta på är att ha ett närmare samarbete med skolan och medverka i deras planering av de kommande terminen/läsåret och se till att tid kan avsättas för dialoger. Ett annat forum som diskuterats på våra möten är att gå via sociala medier, vilket vi kommer undersöka vidare 2024 men där det finns en viss osäkerhet kring vilka kanaler barn använder.

Vi behöver även utveckla övriga dialoger som riktar sig till hela allmänheten eller en större målgrupp (inklusive vuxna) att vara bättre anpassade till barn. Bland annat att information anpassas till barns nivå och att informationen därefter sprids och nås ut till barn. Vi behöver även bli bättre att återkoppla till de barn som har deltagit i dialoger och visa hur vi har använt deras synpunkter.

Mål 1 har det även skett förbättringar inom under 2023 och kännedom och kunskap om barnkonventionen i kommunorganisationen har spridits förstärkts under året, både bland politiker och medarbetare. Olika utbildningsinsatser har genomförts för att stärka kunskaperna om barnkonventionen i kommunorganisationen. Fokus har legat på att utbilda förtroendevalda i samband med den nya mandatperioden som innebar att många nya politiker tillträdde. De politiker som har varit i behov av utbildning har gått en grundläggande utbildning i syfte att de ska få kännedom om barnkonventionen och det ansvar som politiken har för att fatta beslut som är förenliga med barnkonventionen. Inom samtliga förvaltningar har ett fortsatt arbete pågått med att även nyanställda ska gå denna webbutbildning. Socialförvaltningen har även en större utbildningsinsats gjorts inom individ- och familjeomsorgen.

Vidare beskrevs det i barnbokslutet för 2022 att arbetet med barnkonventionen hade kommit olika långt mellan de olika förvaltningarna. Under 2023 har flera av de förvaltningar som låg efter i arbetet 2022 växlat upp sitt arbete, vilket har gjort att barnkonventionen är mer närvarande i hela organisationen. Vi ser det även som en styrka att barnrättsgruppen arbetar förvaltningsövergripande som gör att barnrättsarbetet är välfungerande där vi kan dra nytta av varandras olika kompetenser och perspektiv. Barnkonventionen är ett brett område där vi samverkan är förutsättning för att den ska bli förankrad i hela kommunen.

3. Fortsatt arbete 2024. Planerade och förslag på aktiviteter och åtgärder 2024.

Nästa steg i arbetet blir att komma fram till kommunens fortsatta arbete med barnkonventionen under 2024. Då flera av aktiviteterna från verksamhetsplanen har uppfyllts ska Älmhults kommun se över behovet av att aktualisera verksamhetsplanen. Främst handlar det om att de uppfyllda målen och aktiviteterna behöver ersättas med nya. Nedan presenteras förslag på aktiviteter som skulle kunna vara aktuella, kategoriserade under respektive mål. Även aktiviteter som redan är planerade att genomföras under året presenteras.

Mål 1: Ökad kunskap i organisationen kring barnkonventionen och dess tillämpning

- Uppmärksamma barnkonventionens dag den 20 november i hela kommunen.
- Bjuda in socialsekreterare till Älmhultsbostäder för att informera deras fastighetsskötare om hur det går till att göra en orosanmälan vid misstanke om barn som far illa.

Mål 2: Barn är delaktiga i beslut som berör dem

- Forsätta undersöka möjligheten att ha ett ungdomsråd/ ha kontinuerlig dialog och samarbete med skolornas elevråd och involvera dem inför beslut som berör barn.
- Bjuda in fritidsgårdarna/ elevråden till barnrättsgruppens möten. Alternativt att barnrättsgruppen besöker fritidsgårdarna och elevråden på skolorna
- Undersöka om vi kan genom skolornas befintliga enkäter lägga in frågor, exempelvis hur barn tycker att det är att växa upp i Älmhults kommun.
- Fortsätta utveckla sidan *Ung i Älmhult* på kommunens hemsida tillsammans med kommunikationsavdelningen. Bland annat med information om barnkonventionen och vilka rättigheter barn har.
- Regelbundet publicera inlägg på sociala medier om barnkonventionen samt inlägg som riktar till barn och ungdomar. Undersöka vidare kring möjligheten att starta upp separata konton på sociala medier riktat till barn och ungdomar.
- Vid det fortsatta arbetet med att utveckla Möckelns lekplats involvera Haganässkolans elever från byggprogrammet i byggnationen av lekutrustning samt att barn på Möckelns förskola ska få vara med och tycka till om utformningen av lekplatsen.
- Elever på Linnéskolan kommer att ingå i en grupp som ska välja ut vilken konst de ska ha på skolan.
- Dialog med barn på Haga förskola i samband med framtagandet av det nya detaljplanen för förskolan (Detaljplan för Värmen 1 m.fl.).
- Barnens perspektiv i framtagandet av översiktsplanen.

Mål 3: Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i beslut som fattas

- Använda barnrättsbaserat beslutsunderlag för budgeten.
- Undersöka behovet att ta fram barnkonsekvensanalyser vid andra beslut som berör barn.

4. Medverkande

Barnbokslutet har tagits fram av barnrättsgruppen. Alla barnrättspersoner har varit med och bidragit till barnbokslutet genom att samla in och sammanställa de aktiviteter och insatser som gjorts under 2023 på respektive förvaltning och bolag.

Jenni Karlsson, utbildningsförvaltningen
Lisbeth Lindström, utbildningsförvaltningen
Nicolas Hansson, kultur- och fritidsförvaltningen
Monika Skowronski Amaral, socialförvaltningen
Lovisa Thorneman, kommunledningsförvaltningen
Malin Ljung, kommunledningsförvaltningen
Jennie Åberg, Älmhultsbostäder
Anna Erika Andersson, miljö- och byggförvaltningen
Emelie Lindholm, tekniska förvaltningen

Mars 2024

